

HET BAKKERSAMBACHT TE LICHTERVELDE

Albert D'Heedene

Martin Goegebeur

1 VOORBESCHOUWINGEN.

Als we eens teruggrijpen naar de historie van onze dorpen, dan is het slechts om er aan te herinneren dat het bestaan van een gemeenschap van mensen (in vroegere tijden waren dat vooral landbouwers) de vestiging meebracht van ambachtslieden en in de eerste plaats van een smid en een wagenmaker, die samenwerkten bij het vervaardigen van ploegen, wagens en werktuigen. Ze hadden hun werkhuis ingericht vlak bij elkaar in de onmiddellijke nabijheid van het dorpscentrum.

Al spoedig had ook een maalder zijn molen opgetrokken; de windmolen op de hoogte, een watermolen nabij de vliedende rivier. Dat waren dan de twee vergaderplaatsen waar de landbouwers konden praten over tja, koetjes en kalfjes; over de gebeurtenissen van binnen en buiten het dorp.

Het ambacht van bakker doet veel later ook zijn intrede in de dorpsgemeenschap. Eertijds, en op vele hoeven, bakte men zelf zijn brood in een speciaal daartoe bestemd gebouwken, het bakhuis. Wie geen oven had, ging bij een buur bakken. "Met de bakker eten", was een zekere vorm van luxe, die alleen welstellenden zich konden veroorloven. Zo ook gold boter op het brood vroeger als een teken van welstand. Het gekende liedje herinnert er aan:

*"En als ge pas getrouwd zijt
Krijgt ge suiker in uw koffie,
Boter op uw brood,
Een kind op uwe schoot..."*

2 LIJST VAN DE LICHTERVELDSE BAKKERS PER KWARTEEUW

Op de volgende bladzijden volgt een opsomming van de Lichterveldse mensen die in de 'bakkersstiel' gezeten hebben, of die nog steeds uitoefenen.

2.1 Broodbakkers Te Lichtervelde, 1850-1875

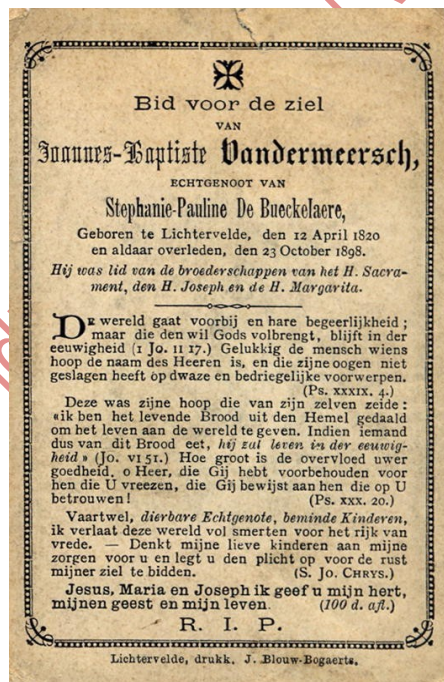
Nr.	Bakker	echtgenote	adres	opmerkingen
1.	CLAEYS Francis; °Ichtegem, 1809 of 1810 ¹	KESTELOOT Isabella	Zwevezelestraat sectie B/19	
2.	weduwe COSMAN Pieter			
3.	DEBUSSCHERE Fideel; °Lichtervelde, 1799 of 1800	VAN OCKER-HOUT Coleta	sedert mei 1838: Kortemarkstraat 132, voordien Tourout	tevens winkelier
4.a.	DELECLUYSE Joseph; °Lichtervelde, 13/03/1776		Hoogstraat 21 sectie A/42	
4.b.	DELECLUYSE Leonardus; °Lichtervelde, 06/05/1828		id.	weduwnaar
4.c.	VANDEROUGHSTRAET Desiderius; °Hooglede, 22/07/1831		id.	
4.d.	DENOLF August; °Aartrijke, 1827 of 1828		id.	
4.e.	VAN GHELUWE Francis; °Moere, 23/10/1825		id.	op 09/01/1856 ingeschreven te Lichtervelde
4.f.	VAN DEVOORDE Henrij; °Wingene, 1820 of 1821		id.	
5.	DESMET Louis			
6.	DEVOS Pieter; °Lichtervelde, 1816 of 1817	TEMPELAERE Barbara	Statiestraat 169 sectie C/231	tevens molenaar
7.	weduwe DEVROE Jan		Torhoutstraat 13	
8.	DEWAELE Petrus; °Roeselare, 10/02/1813; †Lichtervelde, 09/05/1895	VAN WANSEELLE Seraphine	Potteriestraat sectie A/49	
9.	weduwe DEWITTE Josephus			
10.	D'HEEDENE Petrus; °Ardoeie, 17/06/1800; †Lichtervelde, 30/01/1855	DEBRUYNE Theresia-Juliana	Statiestraat 70	
11.	FARASIJN Louis ²		Hoogstraat 1	
12.	HILLEWAERT Augustin		Markt 17	
13.	MAESELE Amandus; °Lichtervelde, 07/02/1824; †Lichtervelde, 12/09/1887	DUJARDIN Barbara		zoon van MAESELE Jan
14.	MAESELE Désiree; °Lichtervelde, 1827			
15.	MAESELE Joannes ³ ; °Lich-	ARDENOIS Feli-	Statiestraat	tevens winkelier

¹ In de bevolkingsregisters van 1846 is geen duidelijke melding gemaakt van het geboortjaar.

² Uit de rekening van dokter Conrard Roelens (1856): "levering door Mijnheer farasijn van 'rans bruin en beschuiten voor 44 centiemen".

³ Uit de rekening van Dokter Conrard Roelens (1856): "levering door J. Maesele van brood en winkelwaer voor 3 francs 98 centimen".

16.	tervelde, 25/01/1832; †Lichtervelde, 30/07/1898 NEMEGER Petrus ⁴	citaz	189/191	zoon van Servatius en HUYS Amelia
17.	OLIVIER Jan; °Ardoole, 1777 of 1778; †Lichtervelde, 24/09/1849	VAN DE WEGHE Barbara	sektie C/232	
18.	OSAER Joseph; °Zande, 1809 of 1810	MAERTENS Maria-Ludovica	Matrkt sektie A/17	
19.	VANDERMEERSCH Jacobus; °Lichtervelde, 1781 of 1782; †Lichtervelde, 15/02/1854	TYVAERT Brigitta	Markt sektie A/15	vader van Joannes
20.	VANDERMEERSCH Joannes Baptiste ⁵ ; °Lichtervelde, 12/04/1820; †Lichtervelde, 23/10/1898	DE BUECKE-LAERE Stephanie-Pauline	Hoogstraat	tevens winkelier
21.	VANLERBERGHE Jacobus; °Oekene, 1784 of 1785	ANSEEUW Carolina	Potteriestraat sektie A/63	
22.	VERVAEKE Ivo			

⁴ Doet in 1837 "leveringe aen het Armbestuer van Lichtervelde van 485 brooden aen 32 centimen ieder. En nog 48 Witte brooden aen 10 centimen ieder".

⁵ Uit de rekening van dokter Conrard Roelens (1856): "levering door Weduwe Vandermeersch van broon, zoetkoek, suijker, sirope, blomme etc ..."

Uit de rekening van 'Doctor Conrard Roelens' 1856 - levering door Weduwe Vandermeersch van 'broon, zoetkoek, suiker, sirope, blomme etc...

2.2 Broodbakkers te Lichtervelde, 1875 - 1900.

Nr.	Bakker	Echtgenote	Adres	Opmerkingen
1.	BUYSSSE Constant; °Ardoorie, 28/02/1851; †Lichtervelde, 15/12/1934	VANDENBROUCKE Leontine	Statiestraat 45	
2.	DEBUSSCHERE Felix; °Torhout, 18/07/1836; †Lichtervelde, 30/05/1914	DEFEYNE Marie-Louise	Kortemarkstraat 132	
3.	DECEUNINCK Frederick; °Gits, 22/11/1817, †Lichtervelde, 16/12/1907	CALLEWAERT Sophia	Bollestraat	
4.	DECEUNINCK Petrus; °Lichtervelde, 05/03/1839; †Lichtervelde, 29/12/1923	MONTON Julia	Kasteelstraat 34	weduwnaar van CREUS Cecilia
5.	DELAMEILLIEURE Francis; °Ardoorie, 22/11/1813; †Lichtervelde, 30/03/1894	D'HULSTER Barbara	Veldekenstraat 5	weduwnaar van VERVISCH Marie-Theresia
6.	DELECLUYSE Désiree		Hoogstraat 21	
7.	DENYS Paul; °Izegem, 15/01/18525	DEBAILLIE Marie	Beverenstraat 3	
8.	DEVROE Désiree; °Lichtervelde, 08/01/1841; †Lichtervelde, 18/07/1901	DEBAEKE Mathilde	Torhoutstraat 13	
9.	DEWAELE Eduard		Potteriestraat 1	
10.	DEWAELE Pieter			zie tabel 1850-1875
11.	D'HEEDENE Henri-Francis; °Lichtervelde, 20/04/1841; †Lichtervelde, 02/07/1910		Hoogstraat 22	zoon van Jacob en GOETHALS Sophia
12.	FARASYN Eduard; °Lichtervelde, 29/06/1830; †Lichter-		Hoogstraat 1	zoon van Ludovicus en DEMARE The-

13.	velde, 06/10/1907 HILLEWAERE Karel; °Lichter- velde, 27/02/1814; †Lichter- velde, 08/06/1901	VANBESELAE- RE Maria-There- sia	Markt 17	resia
14.	LAUTAUD Gustaaf; °Lichter- velde, 22/06/1844; †Lichter- velde, 19/03/1926		Potteriestraat 15	zoon van Joannes- Baptiste en TEM- PELAERE Coleta zie tabel 1850-1875
15.	MAESELE Joannes		Potteriestraat 2	zoon van Joannes- Baptiste en VAN- HULLE Barbara
16.	MAESELE Jordaen; °Lichter- velde, 25/04/1846; †Lichter- velde, 04/09/1922		Statiestraat 14	
17.	SINNAEVE Leopold; °Gits, 06/02/1846; †Gent, 07/09/1918	BILLIET Sophia	Torhoutstraat 6	
18.	STEEN Camiel; °Kanegem, 24/06/1856	VANBELLE Ma- thilde	Statiestraat 66	zoon van Philip en VANSLAMBROU- CK Theresia
19.	Tampere Eduard; °Zwezele, 24/12/1857; †Lichtervelde, 15/03/1941		Torhoutstraat 1	
20.	VANCOPPENOLLE Eduard; °Lichtervelde, 13/04/1852; †Lichtervelde, 03/02/1842	VANWALLEG- HEM Eleonora- Clementina	Hoogstraat 6	zie tabel 1850-1875
21.	VANDERMEERSCH Carolus- Ludovicus; °Lichtervelde, 26/10/1825	AMEEL Marie- Louise		zie tabel 1850-1875
22.	VANDERMEERSCH Joannes- Baptiste		Statiestraat 91	
23.	VERGOTE Augustin; °Lichter- velde, 03/04/1846; †Bevere (Oudenaarde), 19/08/1920	DELAMEILLEU- RE Theresia	Damplasstraat	
24.	VOLCKE Leonard; °Zwezele, 28/01/1833	LANSSSENS Bar- bara		

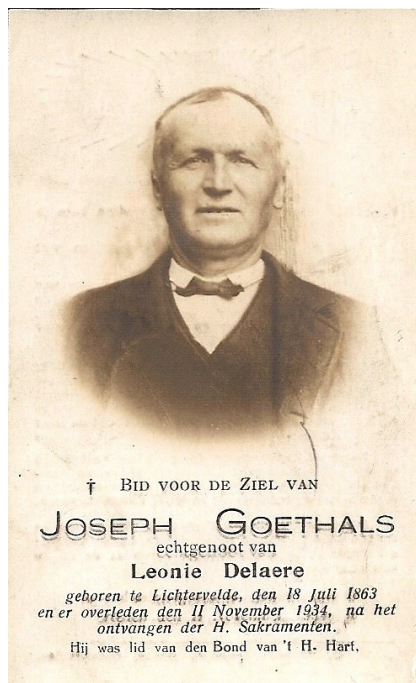

2.3 Broodbakkers te Lichtervelde, 1900-1925

Nr.	Bakker	Echtgenote	Adres	Opmerkingen
1.	BEERNAERT Benonie		Zwezelestraat 3	
2.	BONTE Petrus		Zwezelestraat 21	
3.	BUYSSE Constant			zie tabel 1875-1900
4.	DEBUSSCHERE Felix			zie tabel 1875-1900
5.	DECEUNINCK Petrus			zie tabel 1875-1900
6.	DECEUNINCK Richard; °Lichtervelde, 29/06/1854		Wulleputstraat 31	zoon van Frederic en CALLEWAERT Sophia
7.	DECOCK Pieter		Ketelbuiserstraat 117	
8.	DELAMEILLIEURE Henri; °Lichtervelde; 18/04/1857; †Lichtervelde, 23/12/1937	Depuydt Leonie	Veldekensstraat 5	
9.	DELBEKE Jules; °Lichtervelde, 19/04/1866; †Lichtervelde, 07/11/1937	BOGAERT Philomena	Kortemarkstraat 3	op de plaats waar nu de 'bolletra' is; was tevens mole- naar
10.	DELECLUYSE Désiree			zie tabel 1875-1900
11.	DENYS Paul			zie tabel 1875-1900
12.	DEVOS Eduard; °Lichtervelde, 14/11/1845; †Lichtervelde	TANGHE Cle- mence	Statiestraat 169	

13.	de, 01/09/1918 DEVROE Désiree			zie tabel 1875-1900
14.	DEWAELE Eduard			zie tabel 1875-1900
15.	D'HEEDENE Henri-Francis			zie tabel 1875-1900
16.	D'HEEDENE Jules; °Lichter- velde, 21/09/1870; †Lichter- velde, 09/02/1958	CASIER Pharaïl- de	Ketelbuiserstraat 20 en 15	
17.	FARASYN Eduard			zie tabel 1875-1900
18.	GOETHALS Joseph; °Lichter- velde, 18/07/1863; †Lichter- velde, 11/11/1934	DELAERE Leo- nie	Koolskampstraat 60	
19.	LEAUTAUD Gustaaf			zie tabel 1875-1900
20.	MAESELE Eduard; °Lichter- velde, 02/03/1851; †Lichter- velde	WALLYN Roma- nie	Gildhofweg 1	
21.	MAESELE Henri; °Toerkon- je, 25/03/1867; †Izegem, 24/03/1938	BERGHMAN Irma	Statiestraat 179 en 181	weduwenaar GUNST Leonie
22.	MAESELE Jordaen			zie tabel 1875-1900
23.	SINNAEVE Leopold			zie tabel 1875-1900
24.	STEEN Camiel			zie tabel 1875-1900
25.	TAMPERE Eduard			zie tabel 1875-1900
26.	TAMPERE Henri; °Lichtervel- de, 29/11/1880; †Lichtervel- de, 01/12/1926	WERBROUCK Julia	Zwevezelestraat 51	
27.	TAMPERE Kaerel-Louis; °Torhout, 10/11/1849; †Lich- tervelde, 30/10/1928	MISSINNE Vir- genie	Statiestraat 121	
28.	VANCOPPENOLLE Eduard			zie tabel 1875-1900
29.	VANDAMME Leonard; °Lich- tervelde, 12/04/1879		Groenstraat 1	
30.	VANDERMEERSCH Gustaaf; °Lichtervelde, 28/11/1873; †Lichtervelde, 08/05/1925		Hoogstraat 6	zoon van Carolus- Ludovicus en AMEEL Marie-Loui- se
31.	VANDERMEERSCH Remi; °Lichtervelde, 09/09/1874		Hoogstraat 9	zoon van Joannes- Baptiste en DE BUEKELAERE Stephanie
32.	VANMOERKERKE Emiel- Joseph; °Lichtervelde, 27/03/1880; †Lichtervelde, 26/12/1935	VANDEN BUS- SCHE Marie- Louise	Neerstraat	
33.	VERDUYN Karel-Louis; °Gits, 28/09/1835; †Lichtervelde, 24/04/1917	DESCHACHT Juliana	Roeselarebaan 48	
34.	VERGOTE Augustin			zie tabel 1875-1900
35.	VERGOTE Edmond; °Lichter- velde, 02/03/1870		Statiestraat 99	zoon van August en DELAMEILLEURE Marie-Thérèse
36.	VOLCKE Aloys; °Lichtervel- de, 15/12/1872; †Lichtervel-	VERBEERST Romanie-Marie	Zwevezelestraat 16	

37.	de, 20/05/1950 VOLCKE August; °Lichtervelde, 02/09/1867; †Lichtervelde, 03/12/1952	FIEMS Marie-Theresia	Oude Bruggeweg 59	
-----	---	----------------------	-------------------	--

2.4 Broodbakkers te Lichtervelde, 1925-1950

Nr.	Bakker	Echtgenote	Adres	Opmerkingen
1.	BUYSSSE Constant			zie tabel 1900-1925
2.	DEGHELDERE Adolf; °Lichtervelde, 23/03/1878; †Lichtervelde, 19/07/1957	DEJONCKHEE- RE Leonie	Statiestraat 209	
3.	DELAMEILLÉURE Henri			zie tabel 1900-1925
4.	DELBEKE Jules			zie tabel 1900-1925
5.	DEMEULENAERE Richard; °Torhout, 17/10/1907		Roeselarebaan 50	zoon van Henri en BERGHMAN Her- mania
6.	DESEYNE Jules; °Lichtervelde, 30/06/1887; †Roeselare, 24/11/1952	VANWYNS- BERGHE Gabri- ëlle	Essestraat 9	
7.	D'HEEDENE Jules			zie tabel 1900-1925
8.	D'HEEDENE Leon; °Lichtervelde, 03/09/1893; †Beernem, 02/09/1976	ALLENS Julia	Torhoutstraat 6	

9.	GOETHALS Joseph			zie tabel 1900-1925
10.	MAESELE Henri			zie tabel 1900-1925
11.	POLLET Arseen-Achiel; °Werken, 12/07/1890; †Roeselare, 07/06/1938	DESMET Marie	Statiestraat 83	zoon van August(†) en VERCRUYSE Octavie
12.	VANCOPPENOLLE Jerome; °Lichtervelde, 02/11/1893; †Roeselare, 07/07/1969	MARQUES Maria	Torhoutstraat 1	
13.	VANOVERSCHELDE Georges; °Lichtervelde, †Roeselare, 30/04/1957	TIMMERMAN Emelia	Torhoutstraat 2	weduwnaar van DEPONDT Bertha
14.	VANSTEENKISTE Josef; °Zarren, 19/03/1883; †Lichtervelde, 26/06/1922	MONTEYNE Stephanie	Hoogstraat 22	
15.	VOLCKE Aloys			zie tabel 1900-1925
16.	VOLCKE August			zie tabel 1900-1925

2.5 Broodbakkers te Lichtervelde 1950-1975.

Nr.	Bakker	Echtgenote	Adres	Opmerkingen
1.	AMEEL Jozef		Statiestraat 18	
2.	CORNEILLIE Leon; °Gits, 26/06/1909	VANDEKINDEREN Rachel		weduwnaar DEPREITERE Agnes zie tabel 1925-1950
3.	DEGHELDERE Adolf			
4.	DELAMEILLIEURE Richard; °Lichtervelde, 01/03/1893	VANWALLEGHEM Hermenie	Kasteelstraat 74	
5.	DELBEKE Louis; °Lichtervelde, 07/11/1896	AMELOOT Maria	Hazelstraat 2	zoon van Jules en BOGAERT Philomena
6.	D'HEEDENE Albert; °Lichtervelde, 30/03/1920	Torhoustraat 6		in 1958 verhuisd naar Rudderveerde

7.	D'HEEDENE André; °Lichtervelde, 25/01/1923	LOGGHE Maria	Torhoutstraat 22	
8.	D'HEEDENE Arthur; °Lichtervelde, 16/04/1897	LUST Magdalena	Ketelbuiserstraat 20	
9.	D'HEEDENE Leon			zie tabel 1925-1950
10.	D'HEEDENE Octaaf; °Lichtervelde, 06/08/1925	VANDECAP-PELLE Mariëtte	Ketelbuiserstraat 20	nam de bakkerij over in 1962
11.	D'HEEDENE Willy; °Lichtervelde, 16/09/1924	FRANÇOIS Alice	Torhoutstraat 24	
12.	GAREMYN Jeroom; °Lichtervelde, 26/05/1897	DESMET Magdalena		weduwenaar van DE-BAILLIE Gabriëlle
13.	GOETHALS Oscar; °Lichtervelde, 15/09/1905	DESMET Helena	Koolskampstraat 60	
14.	GUNST René; °Zwevezele, 08/03/1908	DEPUYDT Maria	Zwevezelestraat 104	
15.	HANDSAEME Albert; °Lichtervelde, 11/08/1916		Wulleputstraat 31	zoon van Louis en VANBELLE Leonie
16.	HOORNAET Michel; °Ardoo-re, 09/11/1914	VACKEIR Clara	Marktstraat 18	
17.	MAESEELE Valeer; °Lendelede, 26/09/1901	MAESEELE Adriëne	Beverenstraat 37, Statiestraat 179	
18.	POLLET Lucien; °Lichtervelde, 26/07/1927	KIMPE Agnes	Statiestraat 83	
19.	VANCOPPENOLLE Jerome			zie tabel 1925-1950
20.	VANOVERSCHDELDE Maurits; °Roeselare, 09/04/1914	VANEDWYN-KELE Agnes	Hoogstraat 1	
21.	VANSTEELANT Gentiel; °Zwevezele, 13/06/1911	HAELEWYN Julia	Koolskampstraat 5	
22.	VERMEERSCH Odilon; °Zwevezele, 05/12/1907	VANDEKERCK-HOVE Rachel	Boomgaardstraat 19	
23.	VOLCKE Kamiel; °Lichtervelde, 03/07/1904	NAERT Elza	Oude Brugge-weg 59	
24.	VOLCKE André; °Lichtervelde, 09/11/1910	D'HULSTER Margarita	Zwevezelestraat 16	

2.6 Broodbakkers te Lichtervelde.

Nr.	Bakker	Echtgenote	Adres	Opmerkingen
1.	DELAMEILLIEURE Boudewijn; °Lichtervelde, 19/09/1930	D'HEEDENE Lutgarde	Kasteelstraat 74	
2.	D'HEEDENE Octaaf			zie tabel 1950-1975
3.	HOORNAERT Johan; °Roeselare, 20/06/1946	DESCHUYMER Rita	Marktstraat 18	
4.	MAESEELE Roger; °Lichtervelde, 02/03/1936	POLLET Cecile	Statiestraat 187	
5.	POLLET Lucien			zie tabel 1950-1975
6.	VANSTEELANT Gerard;	RAMBOER Ge-	Hoogstraat 23	

7.	°Roeselare, 08/06/1935 Volcke Frans; °Lichtervelde, 13/01/1940	orgette VANDECAVEYE Rosette	Statiestraat 3	
----	--	-----------------------------------	----------------	--

3 Nabeschouwingen.

In dit laatste rubriekje, nog heel even een klein cijferoverzicht:

Periode	Aantal bakkers
1819 / 1820	8
1838	20
1840	20
1850	22
1875	24
1900	37
1925	16
1950	24
1975	7

4 BRONNEN.

Gemeentearchief Lichtervelde⁶ Journal van Ontvangst en Uitgaef, Armgesticht Lichtervelde, 1849-1857
 Gemeentearchief Lichtervelde Rekeningen van 'Mijnheer Conrard Roelens, Doctor tot Lichtervelde'
 Gemeentearchief Lichtervelde Kiezerslijsten
 Gemeentearchief Lichtervelde Bevolkingsregisters
 D'Heedene, A. Verzameling bidprentjes
 Goegebeur, M. Verzameling zichtkaarten

⁶ Met onze speciale dank aan Schepen Johan Goddyn, voor de toelating tot het raadplegen van voorgaande stukken uit het gemeentelijk archief, evenals voor het raadplegen van stukken i.v.m. 'Markt- en Koophandel' bij het opmaken van het artikel: "De Lichterveldse Paardenmarkt".